

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2
Pentru România 15 franci pe an

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

Adevăruri.

Ni-s-au făcut din mai multe părţi observaţiunea, că noi ceşti dela „Bunul Econom“ mereu ne plângem şi vedem toate lucrurile ce priveşte agricultura, industria şi negoţul nostru, — mai mult în negru decât în roşu, adevădă suntem pesimişti.

Starea aceasta sufletească, atribuită nouă nu este tocmai exactă. Dacă lăsăm ici-colea să se întrevadă o urmă de desnădejde, ea încă poate fi îndreptăţită. Am zis urmă, căci nădejdea nu ne va părăsi nici odată.

Ştim prea bine, că la un popor cum este şi al nostru, păstrător al obiceiurilor moştenite dela moşi-strămoşi, este foarte greu a introduce în viaţa lui inovaţiunile cele mai folositoare pe terenul economic, pentru a putea fi în rînd cu alte popoare, ce ne înconjoară.

Avem, ce este drept, apostoli cari se jertfesc pentru a da sfaturi şi exemple demne de imitat, însă în mare parte dintre aceştia sunt şi de aceia, cari urmează zicalei româneşti: „Fă! ce zice popa, ear' nu face, ce face popa“. In contra acestora avem de obiectat. Ei dau un foarte rău exemplu acelor, cari ar trebui să urmeze sfaturilor şi cu deosebire faptelor lor.

Să lăpădam toată făţarnicia, reavoinţa şi toate relele cari caută a acoperi gândurile noastre ascunse, să ne uităm în inimile noastre şi să ne mărturisim, vom vedea că multe păcate facem sub cuvânt că dorim numai şi numai binele obstesc, al poporului nostru încă prea puţin cult.

Ca să fim mai uşor lămurii, nu vom cerceta chestiuni de înaltă politică economică şi naţională, ci credem că va fi de-ajuns pentru înţelesul tuturor,

luând câteva exemple cunoscute aproape fiecăruia, însă a căror destăinuire o reţin dintrun sentiment de ruşine rău înţeles.

Cine nu ştie că scopul principal al înfiinţării atâtor bănci româneşti au fost salvarea românului ţeran din mâ-nile cămătarilor, ca el pe lângă înlesnirea de a putea lua un împrumut să plătească o camătă modestă, potrivită şi a avea şi alte înlesniri de a restitui capitalul împrumutat. Treccm peste mărimea cametelor la care se adaugă şi diferite plăţi a diferitelor taxe încassate de către bănci, cari în fond încă sunt a se adăuga intereselor şi insistăm mai mult asupra înlesnirii ce acordă băncile împrumuturi pe creditul personal al publicului.

Ţeranul nostru este încă naiv (uşor crezător) în astfel de afaceri. El pentru o nevoie momentană aleargă îndată la bancă. Doi-trei cavenţi sunt uşor de găsit; împrumutul acordă cu repeziciune mai ales când are spriginul vre-unui puternic dela bancă. O bună parte a banilor primiţi se petrec mai întâiu în «aldămaşul» obicinuit, restul se foloseşte pe lucruri neproducătoare ca îmbrăcăminte mai bună d. e., sau în general pentru lucruri ce pot aştepta până la vremuri mai bune.

Care este urmarea? Vine termenul de plată. Bietul ţeran ca să poată plăti cametele pentru banii împrumutaţi, a căror urmă a dispărut, este silit a-şi vinde vre-o vită din curte, cu care să satisfacă cererea băncilor plus spesele lor cu diferite provocări şi taxe şi astfel urmează până ce bietul sătean dacă anul de recoltă este rău, e silit a cere altă sumă împrumut pe garanţia proprietăţii sale, adevădă şi-o întăbulează. In momentul acesta în cele mai multe cazuri un astfel de împrumutător şi-a perdut caracterul de a mai fi proprietar

şi de a mai fi liber pe munca sa. El devine arăndaşul propriului seu loc şi aproape toată munca lui este absorbită pentru a agonisi interesele ce sunt a se plăti băncii respective. Sfirşitul este uşor de dedus, Provocări de plată, interesele de întârziere de plată îngrămădite, faliment şi toba pentru vînzarea proprietăţii şi de regulă şi o moştenire de datorie către bancă pentru cheltueli de proces şi execuţie.

Eată isprăvile acelor domni dela unele bănci româneşti, cari pentru a înfiinţa o astfel de instituţiune şi a lua după capitalul lor depus şi până la 15% trimbiţă cu mult alaiu, că doresc numai şi numai binele poporului.

Acesta este unul din exemplele ce am indicat mai sus.

Vom urma înainte.

†
Episcopul Pavel.

P. S. Sa Episcopul greco-catolic **Mihail Pavel** a încetat Duminică dimineaţa la orele 7:20 din viaţă în Slatina, locul seu de vilegiatură şi băi.

Înaltul prelat era dus la Slatina de mai multe zile şi era de altfel deplin sănătos. Duminică dimineaţa se simţi însă rău şi spuse celor din serviciul seu să cheme preotul pentru a-l împărtăşi cu Sfintele Taine. Pe când a sosit însă preotul, n'a găsit de cât corpul rece al celui-ce fu numai căldură şi bunătate, a mecenatului fără păreche în istoria bisericii gr.-cat. române, a prelatului care era încunjurat de iubirea şi stima nu numai a eparchioţilor sei, dar a tuturor Românilor, după-cum trecere mare avea şi înaintea concetă-

tenilor noștri maghiari, a guvernului și Tronului.

Numele lui Mihail Pavel se va înscrie cu litere de aur în istoria poporului român. Agoniseala unei vieți laborioase, el a închinat-o întreagă pe altarul culturii. Cât va trăi neamul românesc, se va vorbi de pioasele așezăminte susținute din fundațiunile lui Mihail Pavel.

Fericitul Episcop s'a născut în Recea la 6 Sept. 1827. A studiat în Baia-mare, Sătmar și Cașovia, ear teologia în Viena la S. Barbara, apoi la Ungvar și Sătmar. În 21 Martie 1852 fu sfințit preot celibat, și apoi numit notar consistorial la Muncaciu pe sama Românilor din aceea diecesă. La 1856 după înființarea diecesei de Gherla a fost numit notar consistorial acolo. După patru ani trecu ca paroch în Slatina și vicar al Maramureșului. În 11 Sept. 1872 a fost numit Episcop la Gherla. În această înaltă poziție a lucrat mult pentru prosperarea învățământului poporal. În 29 Ianuarie 1879 e numit Episcop la Oradea-mare, unde a dezvoltat o activitate dintre cele mai bogate. Tot ce a putut aduna cu mare cruțare a dăruit spre scopuri religioase și culturale. Vom aminti aici câteva: a împodobit biserica catedrală din Oradea cu lucruri de artă de toată frumusețea; a restaurat biserica parochială din Beiuș; a îmbunătățit salariile profesorilor din Beiuș și a pus basă la fondul lor de pensiuine; a reclădit în mare parte gimnaziul din Beiuș și l'a provăzut cu toate mijloacele de învățământ.

F O I T Ă

Bănci populare.

(sfat între doi săteni).

Vasile: Rele vremuri am ajuns, măi vecine. Toți aleargă să te înșele. Să-ți ia părăluțele din legăturică, strinse cu atâta trudă.

Dumitru: Cum? ce vrei să zici, vecine?

V.: Ce, nu știi? Ne-a chemat învățătorul nostru și zor nevoie să ne întovărim, ca să-i dăm și lui parale. N'ajungeau percepătorii și cărcimarii, cari îți iau și cenușa din vatră!

D.: Înțelegi greșit, vecine.

V.: Cum așa?

D.: Șezătorile dela școală sunt numai pentru binele nostru. Învățătorii ne sfătuesc să ne întovărim, să ne stringem micile e-

Pomposul internat de băeți, și școala civilă de fete provăzută și aceea cu internat, vorbesc de bunătatea sa, ear fondul subsidiar destinat pentru scopuri religioase și culturale, a trecut de mult peste suma de un milion floreni.

Nu-s decât puține zile de când el își sêrbase iubileul de jumătate veac a activității sale la altar. Il încunjurase iubirea și devotamentul tuturor Românilor, ear din partea Tronului încă a fost împărtășit de mare distincțiune.

Regretul sincer al tuturor acestora îl însoțește în mormânt.

Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

DIN LUME

Pacea anglo-bură.

Lordul Kitchener depeșează la Londra în 2 Iunie, că: „Protocolul care conține condițiile de predare a Burilor a fost semnat ieri-seară la orele 5:30 de toți delegații Burilor, de guvernorul Milner și de mine“.

Știrea păcii a produs însuflețire enormă în Londra. Pe Mansion House (primărie) sunt puse placate mari albe cu inscripția: *Pacea e proclamată!* Lord Mayorul a eșit pe balcon și a ținut un discurs însuflețit între aclamațiile mulțimii.

Condițiunile le cunoaștem numai din isvor englez și nu sunt în total date în publicitate. Așteptăm textul oficios pentru a-l comunica exact și cetitorilor noștri.

conomii, ce putem agonisi și noi și să ne ajutăm la nevoi, că așa fac oamenii cu cap.

V.: Da bine, omule, eu nu-s în stare să-mi țiu strînsurica mea?

D.: În ulcică, nu-i așa?

V.: Se înțelege, cum făceau bătrânii noștri...

D.: Dar dacă te-o vedea cineva, când îi îngropi, nu ți-i ia ca din oală?

V.: Ii țiu în chichița lăzii, vericule.

D.: Da, și tot iai mereu ca să cumperi ba tutunaș, ba rachias, ba să faci vre-un cუმătru ori vre-un fin, așa-i că te trezești într-o zi fără ei?

V.: Bani să am eu, că-i las la oraș, la dl Iani. Ce negustor cinstit! Ii poruncesc o jumătate de vin și el îmi aduce o oca.

D.: Dar dacă moare, ori rămâne mo-fluz, te lasă chir lani cu buzele umflate.

V.: Da doar o da D-zeu să nu mai fie cum cobești d-ta, vecine.

D.: Bine ar fi, dar vezi, D-zeu dă, dar în traistă nu bagă.

Pirul.

Această buruiiană pricinuește agricultorilor pagube simțitoare când se ivește în proporție mare prin sămănăturile de ovės, orz etc. și mulți cari au suferit pagube se întrebă cum să se scape de această pacoste. Milioane de semințe de pir cad pe miriști, milioane de rădădini de pir zac de ani în pământ și o bună parte din ele va răsări, spre marele necaz al agricultorilor, pentru a cotropi sămănăturile de primăvara, dacă aceasta nu se evită (înconjoară) prin o lucrare potrivită a pământului.

În multe casuri se evită apariția în proporție mare a pirului printr-o grăpare la timp a arăturii făcute de cu toamnă pentru sămănăturile de primăvară. Pirul nu poate fi combătut pe câmpii, prin întârzierea răsării seminței ce dormitează în pământ, ci din contră prin favorisarea pe cât se poate a răsării cât mai repede a seminței pirului și prin distrugerea cu grapa sau extirpatorul a pirului răsărit, înainte de sămănatul ovėsului sau orzului.

Dacă cu toată distribuirea (împrăștierea) de sămăntă, liberă de ori-ce sămăntă de burueni, totuși se ivește mai târziu pirul în sămănăturile de primăvară, mai există un mijloc bun și eștin pentru distrugerea lui și anume grăparea sămănăturilor cu grape ușoare.

Atâta timp cât pirul nu are decât 2 frunze, el poate fi în cea mai mare parte distrus printr'una sau două gră-

V.: Dar cum să fac? Doamne fereșt-mă și pe mine....

D.: Indată, vecine! În societatea noastră din sat se primește oricine: copii, femei, bărbați. Poți să pui ori-ce sumă vrei dela 50 bani lunar în sus. Cassarul îți trece în libel și-ți dă și chitanță. La nevoie te împrumuți, cu o dobândă mică. Pentru sume mai mari decât capitalul tău, iai garanți. Bani se păstrează și aduc dobândă și dobândă la dobândă.

V.: Ia lasă, trate, la nevoie mă împrumut eu la un negustor din oraș. Doar nu ia cine știe ce dobândă. Numai trei lei la pol pe lună, și-mi mai dă și rachiu pe datorie.

D.: Gros mai ești la cap, frățioare. Apoi 3 lei la pol pe lună fac 36 lei dobândă la 20 lei pe un an. Eată de ce munca noastră se duce în vânt și nu ne mai plătim de datorii nici morți.

V.: Așa o fi. Că ved eu, că am luat numai 200 lei anșerț la facerea caselor și am plătit până acuma 900 și tot mai sunt

pări. Nu trebuie să-i fie nimănui frică de a pricinui vr'o stricăciune sămănăturii de primăvară, fie ea răsărită sau nu, dacă pământul nu e bolovănos și rămâne deci la suprafață afânat și mărunt și care nu prinde coaje după ploaie.

Și la pusul cartofilor și la sămănatul napilor (sfeclelor) lucrarea pământului trebuie astfel făcută, ca să se grăpeze întâi pirul răsărit și apoi să se pună cartofii și să se samene napii.

Stirpirea pirului este în străinătate obiectul unei mari atențiuni din partea agricultorilor, din partea fabricanților de mașini agricole, cari își dau osteneala de a produce mereu instrumente mai potrivite pentru atingerea acestui scop, din partea fabricelor chimice pentru obținerea de produse chimice cari să stărpească această plagă a agriculturii și din partea guvernului pentru îmboldirea celor interesați de a atinge acest țel.

Dela Reuniunile noastre.

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu” a ținut la 29 Maiu n. a. c. a 5-ea serată literară din anul acesta, ear „Reuniunea meseriașilor și comercianților din Sebeș” a ținut în 5 Iunie n. a. c. un concert în folosul văduvelor și orfanilor meseriașilor și comercianților din Sebeș.

Ambele au avut un succes deservit Vom reveni cu amănunte.

dator. Dar mi-e frică și de societăți, mă vecine. Dacă cassarul papă banii, ce te faci?

D.: Asta nu se poate întâmpla: cassarul se alege de noi dintre oamenii cei mai bogați și mai cinstiți. El depune garanție. Nu poate ținea în cassă decât 200 lei. E controlat de 10 membri și pentru un ban al societății se duce la pușcărie și răspunde cu a-veea sa.

V.: Sunt unii dintre noi, cari n'au după-ce bea apă și voi dați mereu cu societatea!..

D.: Dar ia spune-mi: Tutunul și rachiul pe ce-l cumperi?

V.: Ei, 10 bani un pachet și 10 un rachiaș pe zi doar nu-i lucru mare.

D.: Așa e. Dar dacă ai lăsa la păcatele tutunul și rachiul, cari nu-ți fac decât rău, și ai pune la societate 20 bani zilnic, ai vedea că într'o lună fac 6 lei, în 3 ani 408, în 10 ani 934 și în douăzeci de ani fac un capital de 2476 lei. Banii se înmulțesc ca șoarecii de repede. Numai să prinzi la sê-

Advocatul poporului.

Pentru a putea strînge milă din toată țeara, trebuie să se ceară permisiune dela ministrul de interne. Acela care voeste a strînge milă numai din orașul sau comitatul în care trăește, trebuie să ceară permisiunea dela vice-comitele comitatului respectiv. Cu permisul acesta nu se poate cere milă în alte comitate. Comunele ca atare nu pot da permis la nici un cas pentru scopul acesta, nici chiar locuitorilor din loc [Ord. min. de interne nr. 18613 din 1892].

Pentru extradarea atestatorilor de vot pentru timpul înainte de 1 Oct. 1895, trebuie să ne adresăm la preoții respectivi, ear pe timpul dela 1 Oct. 1895 încoace ne adresăm la matriculanții de stat din localitatea, unde s'a născut cel pentru care cerem actul. [Art. de lege XXXIII § 29 din 1894].

Pentru dobândirea dreptului de a intra în legământul comunei, trebuie înaintată cererea la antistia com. a acelei comune, unde respectivul intenționează a se așeza. În cerere trebuie arătat anume, că de doi ani locuiește în comună, a plătit dare și a purtat și sarcinile comunale. (Art. de lege XII din anul 1886 § 11).

Cu ocaziunea transportului vitelor de vânzare ori pentru tăiat, fiecare om e dator a lua cu sine paspoartele de vite, pentru-că la cas contrar poate fi deținut din partea antistiei comunale, gendarmilor ori finanților. Vitele destinate pentru vânzare ori tăiat pot fi minate peste hotarele comunelor numai pe căile designate spre acest scop. Pășunatul în decursul mînării e oprit, adapatul se poate îndeplini numai la locurile designate pentru acest scop, din partea antistiei comunale. [Art. de lege VII din 1888 § 18 și ord. min. de agricultură din 1888 nr. 40000 §§ 57—59].

mênță. Și să nu prea ai pisici, adecă năcături multe.

V.: Atunci îi bună strînsurica. Dar ceea-ce nu intră în capul meu e, că la ce să strîngem banii toți la un loc?

D.: Te voiu face să pricepi și asta, vecine. Câte degete ai la mîna ta?

V.: Cinci.

D.: Ia c'un deget banca asta.

V.: Nu pot.

D.: Dar cum poți?

V.: Să pun toate degetele împreună, sau mîna toată, ori pe amîndouă.

D.: Apoi tot așa și cu societatea. Capitalul nostru poate nu ne va ajunge la o nevoie mai mare și atunci societatea ne dă mai mult cu ajutorul celorlalți societari.

Ia fugi repede vecine și îndreptează păretele coșarului d-tale, că s'a cam lăsat.

V.: Singur nu pot. O să chem vre-o câțiva vecini să-l îndreptez.

D.: Te-am prins. Va să zică ceea-ce

Neguțătorii de vite cari au cumpărat vite din comune străine, aducîndu-le acasă sunt datori ca în termen de 12 ore să le anunțe antistiei comunale, ear paspoartele acestora a le preda aceleia spre păstrare.

DE TOT FELUL

Pentru zidari. Spre a face ziduri din cărămidă impermeabile pentru apă să împregnează în intervale scurte cu următoarele două soluțiuni: una constătătoare din săpun și apă, cealaltă din alumen [alaun] și apă. La o litră de apă se pun 300 grame de săpun și la 4 litre de apă 200 grame de launen. Zidirile să fie bine uscate și curate, temperatura aerului să nu treacă peste 8 grade R. Mai întâiu se spoeste zidul cu un pământ lat cu soluțiunea de săpun, care trebuie să fie de tot ferbinte. După 24 ore aceasta spoială s'a întărit și uscat și apoi urmează spoiala cu soluțiunea de alumen de o temperatură de 13—17° R. După 24 ore se repetă întreagă procedura încă odată și apoi de atâtea ori până ce devine zidul impermeabil pentru apă. Numărul spoiturilor recerute depinde dela presiunea apei, la care este expus zidul.

Pentru grădinari. Sunt unele substanțe, cari dacă se amestecă în pământul în care cresc plantele, au o mare influență asupra coloritului acelor flori. Astfel dacă se amestecă răzătură de fer în pământul unde cresc Hortensiile, florile lor iau o culoare albastră, adecă o culoare nenaturală la Hortensii. Acum de curînd s'au făcut câteva încercări cu anilină verde pentru colorarea florilor panselor precum și a răsădurilor de pansale. Se iau flori sau pansale cu rădăcini, se scufundă în asemenea soluțiune și în câteva minute albul din flori se schimbă în albastru strălucitor, ear părțile roșii în violet. Aceste pansale se pot planta din nou în pământ și vor da timp de vr'o săptămână flori cu colori neobicinuite.

nu poți face singur, cu mai mulți în unire poți. Eată rostul societăților.

Acum ai priceput?

V.: Am priceput, vecine, mulțămesc. Și apoi ci-că să te mai iai după gura lumii. Mă puseră la îndoială unii și alții, dar acum să știi, vecine, că mă duc și eu cu strînsurica mea la societatea noastră din sat.

D.: Bine, D-zeu să-ți ajute, să-ți aduni bani albi pentru zile negre. Adună la tine-rețe, ca să ai la bătrînețe.

Să nu uiți că:

Munca și păstrarea sunt izvoarele bogăției. Să muncim dar fără preget și să punem la o parte din ceea-ce câștigăm. Să fugim de cei-ce ne spun că ne putem îmbogăți fără muncă și păstrare. Să nu rivnim la bunul altuia, ci să luăm pildă dela cei-ce și-au făcut stare numai prin muncă dreaptă. În muncă dreaptă și unire stă fericirea și puterea.

(„A.”)

P. Chirîtescu.

Compoziția și clasificarea pământurilor.

(Reproducerea interzisă)

(Urmare).

3. *Pământ mijlociu sau nêsipo-argilos sau argilo-nêsipos.* Conține aproape aceeași măsură de argilă cât și nêsip. Aceste pământuri dacă conțin și o cantitate destul de mare de humus sunt cele mai bune, deoarece intrunesc toate însușirile bune ale pământurilor nêsipoase și a celor argiloase. Ele priesc tuturor plantelor noastre cultivate.

4. *Pământ humos**) numim un pământ nêsipos mijlociu sau lutos, care conține o porțiune potrivită de humus; îl cunoaștem după culoarea neagră a pământului. Deși humusul influențează asupra fertilității (rodirii) pământului, totuși găsindu-se într-o cantitate prea mare (ceea-ce este foarte rar) nu prieste la toate plantele; un astfel de pământ se numește *prea humos*.

5. *Pământ calcaros sau văros* se cunoaște, că pământul, fiind de ori-ce natură, conține foarte multe bucăți de peatră de var și dacă turnăm peste el vre-un acid (acreală) ferbe. Pământul văros dacă este și argilos, poate fi cel mai fertil, dacă însă este nêsipos, el devine prea ferbinte, încât vara, în căldurile cele mari, plantele ard și per.

6. *Pământ sărătuos* se numește acela, care conține o cantitate mai mare de săruri, precum: sarea comună, sodă, salitră și altele. Aceste pământuri de regulă sunt neroditoare și se pot cunoaște în timp de secetă, că se acopere pe suprafață cu un praf alb din sărurile ce conțin.

7. *Pământ turbos sau mărăcios.* Dacă s'a scurs apa dintr'o baltă, în care au crescut multe plante aquatice (de apă), precum trestie, răgoz și altele, vom găsi că pe fundul bălții s'a format un strat de cotoar, frunze și rădăcini împletite una într'alta formând o massă moale, care uscată se aprinde și arde. Această massă se numește *turbă (turfa)*, care la aer se preface cu timp în humus.

Pământul care conține multă turbă se poate preface în pământuri foarte roditoare, dacă ne îngrijim să scurgem toată apa din el și lucrând pământul de repețite-ori, ca turba să se prefacă în humus. Dacă turba se află în cantități foarte mari și într'o grosime considerabilă, scoatem cu plugul fășii sau brazde, le lăsăm să se usuce și le dăm foc; cenușa se împrăștie deopotrivă peste pământ.

Sol și subsol.

La capitolul „formarea pământurilor agricole” am zis că în agricultură se înțelege sub cuvântul „pământ” stratul de deasupra al globului nostru terestru până unde își înfig plantele rădăcinile lor. Acest cuvânt: *pământ* în limba poporului mai are și alte înțelesuri, — așa el se folosește

*) Să nu se confunde cuvântul *humus* cu numirea populară: „humă” care însemnează cu totul altceva.

și pentru planeta ce locuim, adică globul nostru terestru, apoi o specie (fel) de pământ (negru, galben, etc.), o bucată de loc (parcelă) de arătură, fânaș, grădină, pădure etc., locuitorii de pe pământ (zicala: cât e lumea și pământul), etc. etc.

Când voim însă a studia pământul sau terenul nostru agricol trebuie să ne folosim de un termen (cuvânt) mai apropiat de el, ca să nu se facă confuziune și să se strice înțelesul.

Ne vom folosi așadar de aci înainte pentru determinarea unui teren agricol de cuvântul „sol” (derivat din latinescul *solum*) și care este folosit în toate limbile romanice, cum este și a noastră românească, pentru a numi cu el pământul producător de vegetale (plante).

Dacă săpăm o groapă d. e. pentru o fântână, vom observa că până la un loc oare-care pământul este mai negru, dovadă că conține humus în el, mai afund el devine de o culoare mai deschisă, *deși este de aceeași compoziție minerală*, adică este tot nêsipos, respective argilos sau mijlociu ca și la suprafață. Urmând mai departe cu săpătura, vedem că stratul se schimbă, el este cu totul deosebit de acest fel de pământ. Dacă stratul de deasupra a fost d. e. nêsipos, îi urmează unul argilos, după acesta unul petros etc. Urmând astfel săpătura, vom da în fine de un strat, prin care nu mai trece apa și care este de regulă fundul fântânilor noastre.

Pe baza acestor cunoștințe premergătoare putem acum studia mai deaproape *solul*. Numim *sol* stratul superior al terenurilor agricole, pe cât timp el cuprinde aceleași materii minerale.

Solul se împarte în două părți: *sol arabil* și *nearabil* (*inert* sau *mort*).

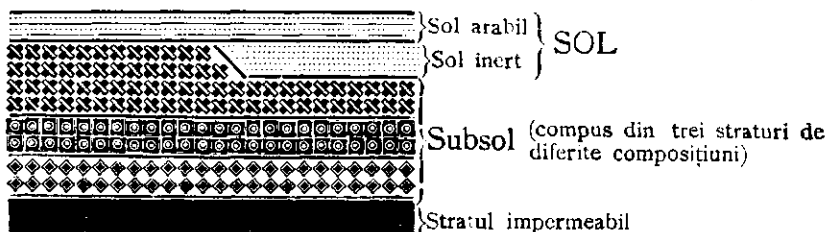
Solul arabil este stratul superior, în care se fac arăturile, sămănăturile și în care planta își ramifică rădăcinile sale în cea mai mare parte.

El este de regulă mai negru ca restul pământului, din cauza humusului ce s'a format din rădăcinile și resturile recoltelor plantelor cultivate.

Cu cât adâncimea solului arabil este mai mare, cu atât este mai priincioasă vegetației plantelor. Ea depinde dela arătură, prin urmare dela voința cultivatorului.

Solul nearabil sau inert sau mort este stratul de pământ, care vine îndată după solul arabil și are, după-cum am zis: *tot aceeași compoziție minerală*.

Indată după solul inert vine *subsolul*, acest strat are *altă compoziție minerală*. El poate consta dintr'un singur strat sau din mai multe; el se întinde până la stratul *impermeabil*, adică prin care nu mai poate străbate apa, precum este stânca de peatră.

Se întâmplă de multe-ori ca subsolul să fie aproape de suprafața pământului și îl putem ajunge cu instrumentele noastre agricole. In acest cas el trebuie studiat din următorul punct de vedere: Dacă prin compoziția sa este mai bun sau mai rău decât solul și prin urmare amestecându-le poate îmbunătăți sau strica acest strat.

Însă chiar dacă subsolul zace mai afund, totuși trebuie cercetat și el, deoarece încă are influență asupra solului; el va fi cu atât mai acomodată (potrivit) pentru sol, cu cât se va deosebi mai mult de el în privința compoziției minerale. Astfel la un sol năsipos subsolul argilos va fi cel mai favorabil și vice-versa.

Inclinațiunea și expozițiunea pământului.

Pentru cultura plantelor agricole este mai favorabil când suprafața solului este foarte puțin înclinată, sau horisontală. In cazul dintâi apa de ploaie nu poate sta pe pământ și se scurge mai iute. Dacă pământurile sunt prea inclinate, atunci suprafața lucrată cu uneltele agricole devine mai mare, deși ea nu produce mai multe plante de cât dacă această suprafață ar fi redusă la una horisontală.

Locurile puțin inclinate se pot folosi ca arătură. Dacă se mărește înclinarea, mai poate servi pentru fânețe și pășune, apoi ca grădini de pomi și vii și în fine locurile mai inclinate le vom planta cu pădure.

Este știut, că razele soarelui încălzesc atunci mai tare, când lovesc corpul perpendicular pe suprafața lui. Pământul nostru terestru având forma unei sterc (glob), este natural că razele soarelui vor cădea perpendicular pe suprafața lui numai pe unele puncte și anume în apropierea equatorului; cu cât ne vom îndepărta mai mult de equator, razele soarelui ce cad pe suprafața pământului formează un unghi mai mult sau mai puțin ascuțit, prin urmare cu cât ne apropiem spre poli, pământul va fi mai puțin încălzit de aceste raze. Cu toate acestea găsim părți în unele regiuni mai reci, cari se încălzesc de razele soarelui în cursul verii aproape ca și la equator. Aceasta provine, că suprafața lor nu este orisontală, ci înclinată spre mează-zi, pe care razele soarelui pot cădea perpendicular. Din acest motiv valoarea unui pământ depinde și dela înclinarea lui spre cele patru puncte cardinale. Înclinarea spre mează-zi, răsărit și apus, sunt cele mai favorabile pentru culturile agricole, car cea spre mează-noapte cea mai nefavorabilă, fiindcă pământul aci primește cele mai puține raze încălzitoare și de lumină ale soarelui.

Aceasta ca regulă generală; însă pentru un pământ calcaros sau tare năsipos vom prefera o expozițiune mai ferită de razele arzătoare ale soarelui, pe când unuia argilos îi va conveni foarte bine acest loc.

Meliorațiuni sau îmbunătățiri de ale pământului.

Înțelegem sub cuvântul *meliorațiuni* toate lucrările cari au menirea a îmbunătăți pământurile noastre în mod durabil, adecă pe un lung șir de ani înainte. Intre acestea avem: sēcarea locurilor mlăștinoase, îndepărtarea petrilor mari, netezirea suprafeței solului, legarea nēsipurilor sburătoare, plantațiuni de protecțiune contra vânturilor etc.

Abaterea apelor de pe pământuri.

Pe cât de folositoare este apa pentru dezvoltarea plantelor, pe atât devine de stricăcioasă acolo unde se află într'o cantitate prea mare. Dacă apa umple toate găurelele dintre părțile ce compun pământul, aerul și căldura nu mai străbat în el și plantele noastre cultivate nu se pot desvolta și pier. In astfel de casuri trebuie să abatem apa de pe pământuri, fiind stricăcioasă.

Înainte de toate trebuie să cercetăm de unde provin aceste ape, ca să putem lua după aceea măsurile cuvenite.

Pământurile așezate în apropierea rîurilor, sunt adeseori *inundate* de apele lor și dacă ele nu se scurg de grabă, ne pot face mari pagube.

In cazul acesta vom feri pământul de inundațiuni, făcând *parapete de pământ* (ridicături) destul de înalte și puternice pentru a nu fi rupte de apă când vine mare. Pentru a le da o soliditate și mai mare, le vom planta cu arbori.

Parapetele se vor ridica ceva mai departe de mal, ca apele mari să aibă loc unde să se întindă. Locul dintre rîu și parapet se poate folosi ca pășune, fâneț sau pentru plantațiuni de arbori de pădure, precum sălcii, plopi, anini etc.

Apa ce stă pe pământuri și nu provine din revărsarea vre-unui rîu, poate avea originea: 1) *din apa de ploaie și zăpadă* sau 2) *din izvoare*, ce se află pe locurile noastre.

De multe-ori subsolul fiind un strat impermeabil (prin care nu poate străbate apa) împedecă scurgerea apei ce a căzut în formă de ploaie sau zăpadă. In aceste casuri putem seca pământul săpând în locurile mai afunde *fântâni de scurgere* până-ce străbatem stratul impermeabil și dăm de un strat de petriș sau nēsip, în care se poate scurge apa.

Aceste fântâni lăsându-le deschise s'ar astupa curând cu pământul ce se sfărîmă din părății lui; pentru aceea le umplem cu petri mai mari, printre care poate trece apa.

Când voim a deriva (a abate) apa în acest mod, trebuie să fim foarte băgători de seamă, căci se poate întâmpla, ca în loc să se scurgă apa prin aceste fântâni, ne poate isvorî prin ele o cantitate și mai mare de apă din stratul de petriș.

Când nu putem face acest tel de fântâni sau când locul este plin de izvoare, atunci ne folosim de *canale*. Ele pot fi *deschise sau acoperite*, în cari se stringe apa și se conduce în altă parte.

(Va urma).

cat. In 21 Iunie zi critica de ord. III., când incep earăși ploile, frigul și tempeste. Inceputul lui Iulie va fi mai răcoros ca de obicei. Ziua de 5 Iulie va fi o zi critică de ord. I., probabil că va și ninge in munți. Pe la mijlocul lunii ne putem aștepta la furtuni mari, de altcum timpul va fi secetos. La 20 Iulie zi critica de ord. III., căreia urmează timp călduros. Prima jumătate a lui August va fi călduroasă in mod normal. La 3 Aug. zi critica de primul ord., pe la 10 ne putem aștepta la ploi torențiale, după care va urma timp cald, secetos. Finea lunii va fi ploioasă și furtunoasă.

*

Trenul ce circulă între Roma și Neapol se va mișca de aici înainte cu putere electrică. Lungimea acestei linii e de 250 de km. și până acum a fost parcursă in 5 ore, ear de aci înainte se va parcurge numai in două ore.

Călindarul vechiu și nou a. săptămânii.

Dum. sf. Părinți, ev. Ioan, c. 17, g. 6, v. 10.

Dum.	26 ap. Carp	8 Medardus
Luni	27 M. Terapont	9 Primus
Marti	28 P. Nikita	10 Margareta
Merc.	29 C. Teodosie	11 Varvara
Joi	30 P. Isakie	12 Ioan
Vineri	31 S. A. Ermiu și Ermen	13 Antonie
Sămb.	1 Iunie M. Iustin	14 Basilus

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 11 — 15 Iunie n.

- 11. Jibeu.
- 12. Eleșd. Gialacuta.
- 13. Almakerek. Cămpeni. Cluj.
- 14. Seliște.
- 15. Aletea. Alibunari. Cianadul-sərbesc și nemțesc. Comloș. G.-S.-Miclăuș. Șilimegi.

Cursul pieții din Budapesta

— in 4 Iunie 1902 n. —

	per 50 klgr.
Grâu	cor. 8:70 până la 9:35
Săcară	7:10 „ „ 7:30
Cucuruz	5:05 „ „ 5:20
Ovės	7:— „ „ 7:50
Orz	5:75 „ „ 6:20
Mazere	— „ —
Fân	— „ —
Slănină	54:50 „ „ 56:50
Untură	66:— „ „ —

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**
Redactor-responsabil: **Ioan Fleșeriu.**

565.—1902. végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX- t.-cz. 102. §. értelmében ezenel közhirrē teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1902. évi V. 393/2 sz. végzése következtében Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénz- és hitelintézet részvénytársaság javára Fogarassy Zsigmond és

társa benczenci lakosok ellen ht. 35 kor. s jár. erejéig 1902. évi május hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 650 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: buza, sertés és ruganyos kocsí nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróság 1902. évi V. 393/2 számú végzése folytán ht. 35 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi február hó 12. napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 54 kor. 6 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Benczenczen adósok lakásán leendő eszközzésére 1902. évi június hó 10-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson, 1902. évi május hó 27. napján.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrehajto.

1—1 (68)

546—1902. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrē teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1902. évi V. 298. számú végzése következtében Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénz- és hitelintézet részvénytársaság javára Danilesc Nicolae kasztoi lakos ellen 200 kor. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján le foglalt és 640 kor. becsült ökrökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. bíróság V. 298/2 1902. számú végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1901. évi január hó 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 84 kor. 46 fillér bíróilag már megállapított költségek erejéig Kaszton adós lakásán leendő eszközzésére 1902. évi június hó 9-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Szászvároson, 1902. évi május hó 27. napján.

Rácz Árpád,
kir. bir. végr.

1—1 (69)

Din cauza desființării unei economii sunt
de vânzare

O mașină de secerat sistem M. Cormik în stare foarte bună, **o trăsură** puțin întrebuințată cu osii patent precum și alte recvisite economice.

(65) Preț potrivit. 3—3

Adresa la administrația „Bunul Econom“.

Librărie de cărți, note, hârtie și tot felul de recuisite de scris în Orăștie.

Își recomandă marele scu deposit de: Hârtie de cancelarie, epistole și tipar, Couverte, Cărți de contabilitate, de copiat și Notese, precum și tot felul de articli aparținători cancelariilor și școalelor.

Cassete elegante cu hârtie de epistole.

Bogat asortiment de Albumuri pentru poesii și fotografii,

(24) (cele mai potrivite cadouri.) 9—

Portrete Fotografii mărite până la înălțimea naturală lucrate artistic și elegant, **„VICTORIA“** cu prețuri moderate

Prospecte la cerere stau la dispoziție.

Toate cărțile arătate, de ori unde și de ori-cine precum și piesele musicale și de artă, se pot procura prin mine cu prețul lor original.

Se află de vânzare

(31) 10—

Cassa Wertheimiană

mare cu două uși nr. 8.

Prețul 250 floreni.

A se adresa la

Administrația „Bunul Econom“.

Medicul casei.

Povețe în ale mâncării. Sunt destui oameni cari se pun la masă până a nu fi apucat să flămânzească, mâncând astfel totdeauna fără poftă. Mult mai bine priesc bucatele celui ce se pune la masă flămând. Cel sănătos și cumpătat știe anume când e sătul, și curmă mâncatul la timpul cuvenit.

Pe sama oamenilor sănătoși se recomandă trei mâncări pe zi. Copiii și oamenii bolnavi de stomac n'ar trebui nici ei să mănânce decât cel mult de patru ori pe zi, dacă este vorba ca stomacul să aibă timpul necesar ca să îndeplinească mistuirea. Bucatele săracioase și în cantități prea mici au de urmare firească impuținarea sângelui, slăbiciuni și boale de stomac. A mânca iarăși peste măsură este a împovora stomacul și a slăbi mistuirea, în paguba sănătății.

Intre alte povețe mai dăm următoarele:

Mănâncă cu încetul și amestecă în gură (dumică) bucatele virtuose cât mai bine, înlesnind astfel mistuirea.

Fereștet-e de a mânca pe când ești iritat, adecă stăpănit de mânie sau de altă patimă, care te-ar fi sbuciumând.

Nu mânca bucatele în stare ferbinte, nici nu bea apă, bere sau vin rece nemijlocit înainte sau după bucate calde. Această schimbare grabnică a temperaturii este vătămătoare dinților și stomacului.

DIVERSE

Săpun efin și durabil (trainic).

Săpun efin și durabil să poate face din 15 chilogr. sēu, 5 chilogr. var nestins, 10 chilogr. sodă calcinată, și 1¼ chilogr. sare obicinuită. Varul se stinge într'un vas mărișor și apoi se amestecă bărbătește cu soda și 72 litre de apă clocotindă. După 24 ore se descopere vasul și leșia subțire se scurge în căldarea de topit sēul. Acum se toarnă în vas 25—28 litre de apă și pregătim o a doua leșie. Ferberea sēului cu leșia subțire are să țină 6 ore fără întrerupere. Când și când se toarnă din leșia a doua. După trecerea celor 6 ore se adaugă sarea și ferberea se continuă vre-o ½ oră.

Restaurarea pelei vechi mucesite.

Se șterge pielea mai întâiu cu o petecă aspră pentru a îndepărta mucegaiul, apoi se spală cu apă până când a străbătut toți porii pielei. Lăsându-o apoi să se uște puțin, și fiind încă umedă, se aplică asupra pielei o amestecătură compusă din 2 părți oțet și 3 părți apă, prin mijlocul unui burete, pentru a stărpi rădăcinile parasitilor ce s'au format în porii pielei. Apoi, fiind încă umedă, se freacă pielea cu untură de pește, sau sēu topit ferbinte. Cu acest mijloc poate cineva restaura pelea veche de cisme (ciobote), ourele, hamuri, frâne ș. a. ca să poată servi încă mult timp.

Curățirea corpului. Există și astăzi un număr considerabil de oameni, cari sunt de credință, că și omul trebuie curățit primăvara în tocmai cum curățim bună-oară ferestritele dela casă. Indată ce sosește primăvara încep diferite cure băbești sau recomandate prin anunțuri din ziare pentru curățirea sângelui. Ideea aceasta datează din vremile de mai nainte, când științele medicale nu erau atât de înaintate ca azi. Pe atunci se vorbea mult de sucuri rele și de sânge necurat și se spera, că prin lăsare de sânge necurat, lipitori, prin medicamente sau beuturi purgative și laxative se curăță mașina trupului nostru, în tocmai cum s'ar curăți o chee ruginită. Lucrul însă nu este tocmai atât de simplu, cum se crede, și părerile s'au schimbat. De bună-samă mai mult ajută o ventilațiune generală a trupului, făcând preambulări în aer proaspăt, lucrând și gimnastisând în aer liber, făcând mișcare regulată în fiecare zi, bēnd apă și lapte proaspăt, ținēnd porii pielei deschiși prin băi calde, săpun și perie. Acestea folosesc mai mult de cât câteva litre de apă amară sau câteva cutii de hapuri purgative.

Mierea nu e nici odată vătămătoare sănătății, ca atâtea alte alimente zaharate; când pofta de mâncare s'a stricat, atunci mierea o reînvie; putem să mâncăm ori câtă miere vrem, căci nu ne strică. Ea e mai mult un agent medical ce se întrebuițează singur sau amestecat contra durerilor ușoare de gât, contra răgușelii și a inflamațiunilor.

NOUȚĂȚI

Banca „Ardeleana“ din Orăștie aduce la cunoștința publicului interesat, că orele de birou pentru institut în lunile *Iunie, Iulie și August* sunt dela 8—1 a. m., afară de Vineri și Sâmbătă, când și d. a. va fi biuroul deschis pentru partide.

Tērgul din Orăștie. Tērgul ținut în Orăștie în 1—4 ale luni curente a fost destul de animat, mai ales cel de vite. Din vitele mari cornute aduse la tērg în număr de 3140 capete s'au vëndut 15%, ear din 220 cai 144 capete. S'au căutat cu deosebire boi pentru a fi puși la ingrășat și vacile cu lapte. Vitele mērunte nu s'au prea cerut.

Tērgul de produse industriale a fost cam slab din cauza lipsei cumpărătorilor, ocupați în mare parte cu lucrările câmpului.

† **Samoil Popoviciu**, protopr. on. și par. gr.-or. în pensiuie, a încetat din viață Mercuri în 28 Maiu n. a. c., în etate de 71 ani, în urma unui morb greu și îndelungat. Osemintele defunctului s'au așezat Sâmbătă în 31 Maiu n. în cimiterul bisericii gr.-or. din Beriiu spre odichnă vecinică. — Fie-i țērîna ușoară și memoria binecuvēntată!

† **Basilu Rațiu**, fost vicar foraneu gr.-cat. la Făgăraș, rector și profesor seminarial, asesor consistorial etc., a încetat din viață în Sighișoara, în anul al 65-lea al etății și al 32-lea al preoției sale. Osemintele iubitului adormit în Domnul s'au așezat în 3 Iunie la 3 ore p. m. în cimiterul gr.-cat. din Blaj.

† **Silvia Barciann** născută Olteanu soția distinsului referent școlar Dr. Daniil P. Barciannu a adormit în Domnul Joi, 16/29 Maiu a. c., lăsând în jale nespūsă pe soțul ei, pe cei șese copilași, deveniți acum orfani de mama lor bună.

Intreaga societate română e pătrunsă de jale sinceră, în fața tristei întâmplări, căci reșosata era îndeobște cunoscută ca soție-model, mamă bună și iubitoare și una dintre cele mai culte femei. Stăm și noi îndurerăți, în fața voinței Tatălui, și dorim crunt cercatului soț tărîe sufletească, pentru a suporta cu resignațiune crunta cercare a sorții. Corpul decedatei a fost înmormēntat Sâmbătă în cimiterul suburbiului Iosefin din Sibiiu sub o afluență neobicinuită a tot ce Sibiiul și jur a avut mai de frunte petrecēndu-o la ultimul locaș.

„**Urania**“. Sub acest nume există o societate în Viena, al cărui scop este a popularisa științele prin prezentarea a diferite tablouri luminoase reprezentând scene și tablouri de interes științific, dându-li-se cuvenitele explicațiuni în limba germană la înțelesul tuturor. Grupa V a acestei societăți se află în prezent și pe la noi. Nu putem decât a îndemna pe toți doritorii de a instrua a cerceta aceste reprezentări și prelegeri toloșitoare.

Petre V. Boneff, jurnalistul bulgar, care are intențiunea ca în curs de 15 ani să înconjoare lumea pe jos a sosit la Orăștie, a cercetat și redacțiua noastră. Scopul călătoriei d-sale este studiarea popoarelor, mai ales a celor din Asia, Africa și Australia. Călătorind fără mijloace, contează pe vēnzarea cărților postale cu portretul lui și al soției sale, care îl însoțește. De aci pleacă spre Deva—Arad—Seghedin.

Convocare. T. t. membri ai Secției industriale sunt rugați a lua parte la adun. gen. ce se va ținea Duminecă în 8 Iunie n. a. c. în sala Secției, casele „Ardeleni“.

Câtă sumă de bani suntem datorii a primi în mērunțig ne spune următoarea dispozițiune ministerială: Din piese de câte 5 coroane până la valoarea de 250 cor., piese de câte o cor. până la 50 bucăți, piese de 10 și 20 fil. până la 10 cor., ear de aramă până la 1 cor.

Prezicerile lui Falb despre vară. Vestitul meteorolog Falb prezice mersul timpului în cursul verii acestui an în modul următor: pe la finea lui Maiu ploios și friguros. În prima săptămână a lui Iunie ne putem aștepta la o ploaie generală. În 6 Iunie zi critică de prima ordine, apoi urmează timp us-

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în
Transilvania

9-52 la (39)

Iulius Erös

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3
(Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc
Toate obiectele *bine și frumos* lucrate, *ieftine*, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustra.

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii societate pe acții.

Sediul: Orăștie, în casele proprii.

Fondată la anul 1885.

Capital soc.: 500.000 c. Fonduri: 350.000 c.
Starea depunerilor : peste 2,000.000 c.

Se primesc: **Depuneri spre fructificare**, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5 1/2% cu anunț; ear' dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solvește institutul separat.

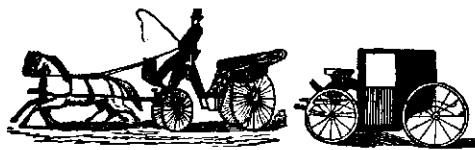
Depuneri și ridicări făcute **prin postă** se efectuează cu **reîntoarcerea postei**.

(48) 9— Direcțiunea.

Kapranozai Mátyás

în Orăștie (Drumul țeri)

Stabiliment pentru fabricarea de trăsurile
cară și recuisite economice,

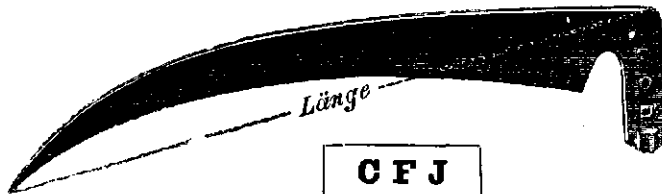
primește tot felul de *reparaturi* ce taie în branșa aceasta, precum și trăsurile vechi în schimb pentru cele noue.

7— Prețuri moderate. (40)

Lucru solid și durabil pe lângă garanță

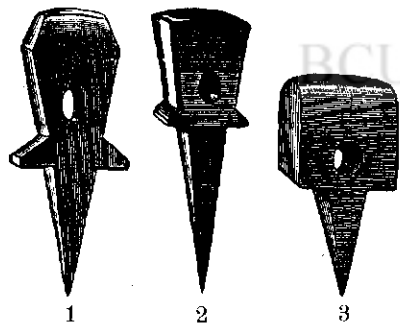
CAROLF. JICKELI,
„LA COASA DE AUR“ (SIBIIU, PIATA MICĂ).

Deja bătută cu 10 fl. mai scumpă. **Fiecare bucată se vinde cu garanție**, adică schimb ori care coasă provăzută cu marca mea CFJ, care nu ar corespunde chiar și dacă a fost bătută și întrebuințată deja.

Recomand cu multă insistență această coasă agricultorilor. Mușterii câștigați în anii din urmă pentru această coasă s'au înmulțit foarte mult. **La cumpărări de 10 bucăți de odată se dă 1 bucată gratuit!**

Coase:	Lungimea	70	75	80	85	90 cm.
	Bucata cor.	1'60	1'60	1'60	2.—	2.—

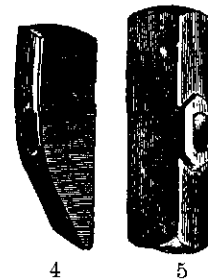

Nicovale Forma Fig.	1	2	3
Bucata cor.	1.—	—96	—86

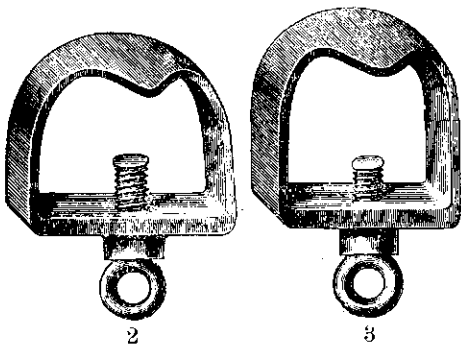
Unelte pentru bătut coase

Nicovale și ciocane pentru bătut coase

Atât nicovalele cât și ciocanele se vând **cu garanție pentru fiecare bucată aparte** Ori ce bucată dovedindu-se prea moale sau prea tare se schimbă.

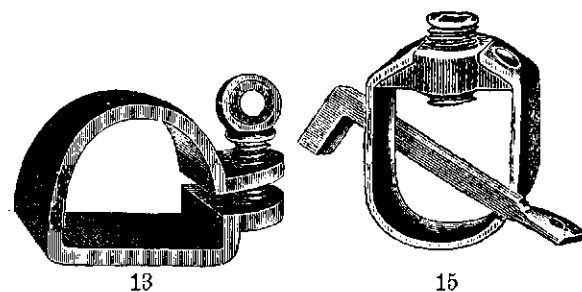
Ciocane pentru bătut coase, Fig. 4 à 250, 300	Fig. 5 à 300	Gramme
Bucata cor.	—86 —90	1.—

Verigi

pentru legat coasa de toporiște.

Nr.	2	3	13	15
Dimensiuni	44/41	39/41	39/33	40/42
Bucata cor.	—24	—24	—30	—40

Cute

asortiment bogat dela 12 fileri în sus.

In deosebi recomand: **Cute americane,**

bucata . . . . . cor. —40

Cute **negri-vinete** de **Bergamot, marca CFJ,**

bucata . . . . . cor. —80

Tocuri pentru cute

emailate pe din lăuntru și pe afară, buc. cor. —40

Toporiște de coasă

obicinuite de lemn, bucata cor. —44.

Toporiște pentru coase împedecate (de seccat), modelul introdus de Iuliu Teutsch, buc. cor. —90.

Greble de fer pentru a le înșuraba pe codoriștea obicinuită de lemn, 1 buc. cor. 130.

Nu există
Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile
ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în **BUDA-PESTA**

Cancelaria și depositule: **Str. Rottenbiller 33. Locatul de vânzare: Str. Andrassy 23.**

(52)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

10—52

Editor-proprietar: **Aurel P. Barcianu.**

Tip. Institutului tipografic „**Minerva**“ în Orăștie.